

Handläggare
Anette Jansson
Telefon: 08-508 28 820Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-06-18 p. 14

Samråd om förslag till detaljplan för Farsta 2:1 i stadsdelen Hökarängen och Farsta

Remiss från stadsbyggnadsnämnden dnr dp 2011-16053

Förvaltningens förslag till beslut

1. Avstyrka förslag till detaljplan
2. Justeras beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag som innebär att det blir möjligt att uppföra sex punkthus mellan 5 och 10 våningar vid Lingvägens södra ände. Förslaget är nu på samråd och miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått förlängd remisstid så att ärendet kan tas upp vid sammanträdet den 11 juni med omedelbar justering. Stadsbyggnadskontoret är informerat om att nämnden är flyttad till den 18 juni.

Miljöförvaltningen anser att planförslaget bör avstyrkas, eftersom det innebär ianspråktagande av mark som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Förvaltningen anser att planförslaget därmed strider mot mål 4.1 i stadens miljöprogram, som anger att mark- och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden ska stärkas och utvecklas.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag som innebär att det blir möjligt att uppföra sex punkthus mellan 5 och 10 våningar vid Lingvägens södra ände. Förslaget är nu ute på samråd och miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått förlängd remisstid så att ärendet kan tas upp vid sammanträdet den 11 juni med omedelbar justering. Stadsbyggnadskontoret är informerat om att nämnden är flyttad till den 18 juni.

Planhandlingar finns att läsa på www.stockholm.se
<http://insynsbk.stockholm.se/Byggochplantjansten/Pagaende-planarbete/PagaendePlanarbete/Planarende/?JournalNumber=2011-16053&rid=101563&flg=0&subtyper=Planf%c3%b6rslag.&plantype=Planf%c3%b6rslag>

Planområdet ligger ungefär mitt emellan Hökarängen och Farsta centrum, väster om Kvickentorpsskolan (bild 1 och 2).

Området där bebyggelse föreslås utgörs idag av skogsmark i kuperad terräng. Delar av marken är blandskog och andra delar lövskog med inslag av ek. Enligt den trädbesiktning som gjorts för detaljplanen bedöms ingen befintlig vegetation inom planområdet kunna sparas. Även utanför planområdet kan träd påverkas negativt av spräng- och schaktarbeten, samt förändrade vattenförhållanden.

Bild 2. Situationsplan som visar den nya bebyggelsen i Lingvägens södra ände. Utdrag från planbeskrivningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen anser att detta planförslag bör avstyrkas. Förvaltningen ställer sig generellt positiv till att staden utvecklas och förtätas och att detta innebär att viss del av stadens naturmark kommer att försvinna genom exploatering. Förvaltningen anser dock att föreliggande förslag skulle ta i anspråk ett naturområde som har stor betydelse för Stockholms ekologiska infrastruktur, vilket innebär att ingreppet får negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden långt utanför själva planområdet.

Motivering till avslag

Miljöförvaltningen anser att planförslaget bör avstyrkas, eftersom det innebär ianspråktagande av mark som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Förvaltningen anser att planförslaget därmed strider mot mål 4.1 i stadens miljöprogram, som anger att mark- och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden ska stärkas och utvecklas. De särskilt betydelsefulla områdena utgör den del av Stockholms ekologiska infrastruktur som är en förutsättning för ett långsiktigt bevarande av ett rikt växt- och djurliv och dess ekosystemtjänster. Av miljöprogrammet framgår att åtgärder som stärker funktionen inom svaga spridningssamband inom denna struktur bör göras i samband med planering.

Miljöförvaltningen bedömer att planområdet ingår i ett ekologiskt spridningssamband som sträcker sig mellan kärnområdena vid Fagersjöskogen i väst och Flaten/Drevviken i öst (bild 3 och 4). Detta spridningssamband är viktigt eftersom det är det genaste ekologiska sambandet mellan de två kärnområdena, men den är idag relativt svag och skulle behöva förstärkas. Planförslaget innebär ett kraftigt ingrepp i en strategiskt viktig del av denna spridningszon, vilket förvaltningen bedömer kommer att avsevärt försvaga spridningszonens funktion som helhet.

Bild 3. Miljöförvaltningens tolkning av spridningssambandet mellan kärnområdena Fagersjöskogen och Flaten/Drevviken. Underlag för tolkning är biotopkarta för Stockholm, habitatkartor för groddjur, eklevande arter och barrskogsfågel, samt ekdatabasen. Röd markering visar planområdets avgränsning.

Av bild 4 framgår också att de ekologiska spridningssambanden endast utgör en liten del av den totala naturmiljön inom staden. Det finns många ytor utanför denna ekologiskt viktiga struktur som kan prövas för bebyggelse, exempelvis naturmarken mellan tunnelbanespåret och Saltvägen söder om Hökarängens tunnelbana (markerat med orange linje på bild 4).

Bild 4. Se förklaring bild 2 ovan. Bilden är mer utzoomad än bild 3. På bilden är också ett område som förvaltningen anser är mer lämpad för exploatering markerat med orange linje.

Med ekologiskt kärnområde menas ett sammanhängande naturområde som är tillräckligt stort för att ett flertal prioriterade arter ska kunna klara hela sin levnadscykel inom området d.v.s. finna föda, bo och reproducera sig. Kärnområdena utgör på så vis källor varifrån arterna sprider sig. En förutsättning för att dessa kärnområden ska kunna behålla sina värden på lång sikt är ett genetiskt utbyte, vilket innebär att olika arter måste kunna spridas mellan kärnområdena. Många arter rör sig eller sprids endast i naturmark, vilket medför att det måste finnas sammanhängande naturmark av olika karaktär som sammanbinder kärnområdena, så kallade spridningszoner.

Ekologiska konsekvenser redovisas inte

Miljöförvaltningen framförde i "Underlag för miljö- och hälsofrågor" (2012-04-24) för detaljplanen att det borde göras en bedömning av om föreslagen exploatering skulle påverka övergripande och lokala viktiga ekologiska eller rekreativa funktioner, samt hänsynsåtgärder och kompensationsåtgärder.

Förvaltningen konstaterar att de konsekvenser som redovisas i planbeskrivningen inte berör ekologiska värden, förutom vilka träd som ska tas bort och vilka som ska sparas kring planområdet. Den grönkompensation som föreslås rör endast rekreativa värden.

I den barnkonsekvensanalys som tagits fram för detaljplanen ingår en redovisning av områdets ekologiska värden. Där konstateras att denna skog har en funktion som länk inom den övergripande grönstrukturen, bl.a. för ekologiska värden knutna till ekmiljöer och barrskog. Miljöförvaltningen kan inte se att någon konsekvensanalys av förslaget har gjorts för de ekologiska värdena, men det ges förslag till anpassningsåtgärder. Ädellövs skogen som framförallt ligger längs skogens östra sida föreslås bevaras, ekar föreslås friställas och värdefulla träd föreslås inmätas och skyddas. Miljöförvaltningen konstaterar att ingrepp görs i ädellövs skogen, men att det inte går att utläsa av planhandlingarna vilka konsekvenser detta får.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tidigare avslag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrkte den 15 februari 2011 ett förslag till detaljplan för bebyggelse strax väster om detta planområde, vid korsningen Pepparvägen/Munstycksvägen (dnr 2010-7981), med anledning av att planen gjorde intrång i särskilt värdefull naturmark. Naturmarkens värden motiverades med att den ingår i ekologiska kärnområdet Fagersjöskogen och är en del av ett nätverk av större sammanhängande naturområden, s.k. ekologisk infrastruktur. Det nätverk av naturområden som hänvisas till i beslutet från 2011 är samma spridningszon som påverkas av föreliggande detaljplaneförslag. Förvaltningen bedömer att den negativa påverkan av föreliggande förslag är minst lika stor som av det förslag som nämnden avslag vid Pepparvägen. Detaljplanen för Pepparvägen har dock färdigställts utan större justeringar, trots nämndens avslag.

Höga rekreativa värden

Av barnkonsekvensanalysen framgår att skogsområdet används mycket och värderas högt av dem som vistas där. Skogen ger en naturkänsla tack vare sin storlek och terrängform som tilltalar barn och förskolepersonal. Där finns intressant och varierad skogsvegetation och ett djurliv som hör skogen till. Det konstateras att det finns natur och andra grönområden i närheten, men inte den skogskänsla som denna skog ger. I analysen bedöms den södra delen av skogen vara mest värde-

full för barnens lek, och denna del ingår inte i föreliggande detaljplaneförslag.

I planbeskrivningens konsekvensbedömning anges att områdets karaktär kommer att ändras i samband med byggnationen och upplevelsen av skog att minskas. Miljöförvaltningen anser att denna beskrivning är en underdrift. Även om en del av skogen sparas, bedömer förvaltningen att ingreppen kommer vara så pass stora att den skogskänsla som finns idag till stor del kommer att försvinna med en exploatering enligt förslaget.

SLUT